

Närhi Johanna

4.6.2013

UPM-Kymmene Oyj**Storå kommun****Kristinestad****DELGENERALPLAN FÖR MIKONKEIDAS VINDKRAFTSPARK**

Myndighetssamråd i det inledande skedet

Tidpunkt	3.6.2013 kl. 9.30–11.30	
Plats	NTM-centralen i Södra Österbotten, Korsholmsesplanaden 44, Vasa	
Närvarande	Matti Rantala	NTM-centralen i Södra Österbotten, chef för områdesanvändningsgruppen
	Eva Sund-Knuuttila	NTM-centralen i Södra Österbotten, överinspektör, områdesanvändning
	Ari-Pekka Laitalainen	NTM-centralen i Södra Österbotten, överinspektör, områdesanvändning
	Niina Pirttiniemi	NTM-centralen i Södra Österbotten, överinspektör, MKB-kontaktmyndighet
	Matti Kyröläinen	NTM-centralen i Södra Österbotten, överinspektör, naturskydd
	Rosa Degerman	NTM-centralen i Södra Österbotten, praktikant
	Pentti Risla	Österbottens museum, landskapsarkeolog
	Pirjo Niemi	Österbottens förbund, planeringsingenjör
	Katriina Peltonen	Södra Österbottens förbund, markanvändningsplanerare, videoförbindelse till Seinäjoki
	Valter Enqvist	Storå kommun, kommuningenjör
	Mattias Järvinen	FCG Design och planering Ab, projektchef för MKB
	Johanna Närhi	FCG Design och planering Ab, projektchef för planen
	UPM-presentation före det egentliga myndighetssamrådet:	
	Elina Virtanen	UPM-Kymmene Oyj, miljö
	Leif Norrgård	UPM-Kymmene Oyj, marksustanschef

Frånvarande av de inbjudna

- Joakim Ingves, Kristinestad
- Jan Wikström, Österbottens förbund (ställföreträdare Pirjo Niemi)
- Ann Holm, Österbottens förbund
- Antti Saartenoja, Södra Österbottens förbund
- Sirpa Korhonen, UPM-Kymmene Oyj (ställföreträdare Elina Virtanen)

De närvarande presenterade sig kort.

Före det egentliga myndighetssamrådet presenterade Elina Virtanen från UPM-Kymmene Oyj projektet för UPM:s del. UPM främjar för sin del uppnåendet av det nationella målet, som är 2 500 MW senast år 2020. UPM har cirka 22 000 anställda och största delen av dem finns fortfarande inom pappersindustrin (13 000). Resten av de anställda finns inom energi och massa, biobränslen och utveckling av nya pappersprodukter. Utvecklingen av vindkraften är en del av energiaffärsverksamheten. UPM producerar $\frac{1}{4}$ av Finlands förnybara energi, målet är att öka produktionskapaciteten. UPM är en stor markägare som äger cirka 5 800 ha mark. Bolaget producerar cirka 3 000 MW elektricitet. Största delen kommer från kärnkraft, vattenkraft och bioenergi, medan vindkraftens andel fortfarande är liten, bara cirka 1 %.

UPM har vindkraftsprojekt som har framskridit till tre olika skeden: i skede 1 finns mindre projekt i anslutning till fabrikena, i skede 2 finns åtta projekt och för många av dem har ett MKB-program uppgjorts, däribland Mikonkeidas, och i skede 3 finns 15 projekt för vilka förberedande utredningar görs. Hittills har utvecklingen av vindkraftsprojekten drivits av UPM, men nu har man grundat ett samföretag tillsammans med det brittiska energibolaget Element Power. Genom samarbetet eftersträvar UPM särskilt teknisk-ekonomisk kompetens, eftersom Element Power har varit involverat i utvecklingsprojekt för vindkraft redan i många år.

Mikonkeidas har valts ut till ett av de projekt som ska föras framåt, eftersom vindförhållandena är lovande på området och det finns ett befintligt skogsvägnät. Dessutom känner man inte till några omfattande områden med betydande naturvärden på projektområdet. Det finns två alternativ för anslutningen till elnätet. I det ena alternativet skulle anslutningen ske norröver och i det andra i samarbete med andra aktörer.

I fråga om vindkraftsprojektet i Mikonkeidas samarbetar UPM-Kymmene Oyj med FCG, både vid MKB-förfarandet och vid utarbetandet av planen. År 2012 lät UPM göra en förberedande utredning, naturutredningar, buller- och skuggbildningsmodeller och en synlighetsanalys. År 2013 är avsikten att göra en MKB och ett planutkast samt vindmätningar.

Mattias Järvinen tillade att målsättningen är högst 30 vindkraftverk på området. I MKB-beskrivningen kommer man att bedöma konsekvenserna för två alternativ som inkluderar två olika navhöjder, 120 meter och 140 meter. Den årliga elproduktionen skulle vara cirka 240 GWh. Vägsträckningarna inom vindkraftsparken och jordkabelnäten i anslutning till vägarna har redan planerats preliminärt. I fråga om elöverföringen bedöms konsekvenserna för två olika elöverföringsalternativ. Målet är en så kort elöverföringslinje som möjligt, men den projektansvarige kan inte ensam bestämma om sträckningen. MKB-programmet kommer snart att läggas fram till påseende. Det har nyss kommit från tryckeriet och man vill ha bra kommentarer under påseendetiden. Bl.a. fornlämningsinventeringarna ska eventuellt kompletteras med en fältutredning.

Rantala frågade om de närvarande hade frågor till UPM, innan UPM:s representanter måste avlägsna sig, dvs. innan myndighetssamrådet inleddes officiellt. Enqvist från Storå kommun frågade om UPM har förhandlat med CPC Finland om elöverföringen. Det finns en risk för att aktörerna vill ha var sin elöverföringslinje från projektområdena till Kristinestad. Elina Virtanen konstaterade att man förhandlar om elöverföringen. Mattias Järvinen noterade att Fingrid är medvetet om de många projekten och att förhandlingar har förts med Fingrid många gånger. Även Virtanen betonade att man absolut bör sträva efter en gemensam elöverföringslinje.

Pirttiniemi konstaterade att MKB-programmet för Mikonkeidas läggs fram till påse-
ende måndagen 10.6.2013. Järvinen framhöll att avsikten är att göra en så kraft-
verksspecifik konsekvensbedömning som möjligt i MKB-skedet, så att bedömningen
även ska betjäna planläggningen så väl som möjligt.

Rantala undrade hur många av UPM:s projekt som finns i Österbotten. Leif Norr-
gård konstaterade att största delen är projekt i skede 2, liksom Mikonkeidas, men
att det i skede 3 ännu kan komma några andra projekt där UPM är med.

Kyröläinen undrade ännu, hur man har tänkt göra naturutredningarna. Har man re-
dan observerat fåglarnas vår- och höstflyttningar? Järvinen och Virtanen förklarade
att största delen av naturutredningarna gjordes 2012, bland annat observationerna
av vår- och höstflyttningarna, men att utredningarna ännu kommer att komplette-
ras under 2013. Järvinen berättade att utredningar om fågelbeståndet även gjorts
inom Lappfjärdsprojektet längre norrut. Virtanen sa att en fiskgjuseinventering görs
på försommaren 2013, eftersom man känner till att det finns ett fiskgjusbo på om-
rådet.

Elina Virtanen och Leif Norrgård från UPM avlägsnade sig innan myndighetssamrå-
det inleddes.

1 Samrådets öppnande och konstituering

Man kom överens om att Matti Rantala från NTM-centralen ska vara ordförande och
att Närhi som är konsultens representant ska skriva promemorian. Det konstatera-
des att inga representanter från Kristinestad är närvarande, men att de övriga in-
bjudna organisationerna är representerade.

2 Presentation av projektet

Avvikande från föredragningslistan som sändes ut på förhand presenterade UPM
projektet ur sin egen synvinkel innan myndighetssamrådet började (beskrivning
ovan).

3 Presentation av planlägningsarbetet och PDB

Närhi presenterade programmet för deltagande och bedömning gällande planläg-
ningsarbetet enligt ordningen i innehållsförteckningen. Följande kompletteringsbe-
hov konstaterades:

- naturskyddsdistrikten nämns bland de berörda parterna; Satakunta natur-
skyddsdistrikt ersätts med Österbottens naturskyddsdistrikt (kontaktuppgifter-
na finns bland kontaktuppgifterna för MKB-uppföljningsgruppen, Teemu Tuovi-
nen)
- Satakuntaförbundet har önskat att få delta i myndighetssamarbetet och hoppas
få ge utlåtanden om planen; Satakuntaförbundet läggs till listan över berörda
myndigheter
- grannkommunerna läggs till de berörda myndigheterna
- Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland läggs till de berörda myndig-
heterna
- Museiverket kan strykas från de berörda parterna, eftersom Pentti Rislä ger ut-
låtanden om arkeologi i enlighet med ett samarbetsavtal mellan landskaps-
muséet och Museiverket
- Fingrid Oyj läggs till myndighetsaktörerna, trots att energi- och vattenförsörj-
ningsbolag har nämnts bland sammanslutningarna

- Finlands skogscentral, MTK, Österbottens producentförbund, Metsänomistajien liitto Länsi-Suomi och Skogsägarförbundet Kusten
- likaså läggs ornitologiska föreningar och BirdLife Finland rf till de parter som berörs av naturskyddet

Katriina Peltonen nämnde att det är nödvändigt att göra fotomontage, särskilt i riktning från kulturlandskapet i Kärjenkoski by. Järvinen berättade att en del fotomontage kommer att göras för MKB-beskrivningen. En preliminär synlighetsanalys har gjorts för MKB-programmet och fotomontage kommer att göras från åkerfält, bl.a. sett från byarna i Storå och från andra öppna platser i landskapet.

Rantala konstaterade att presentationen av projektet är omfattande. Särskilt förhållandet mellan planen och MKB:n kom fram väl i presentationen.

4 Deltagarnas kommentarer

Storå kommuns kommentarer

Valter Enqvist konstaterade att Storå kommun är positivt inställd till vindkraftsprojekt och att flera projekt pågår i området. Kommunen upplever det som viktigt att utredningarna omfattar ett större område än planeringsområdet, bl.a. på grund av konsekvenserna för fågelbeståndet. Enqvist fastslog att det är viktigt att komma överens om elöverföringen, det kan inte vara så att alla projekt vill ha en egen ledningskorridor. Enqvist påpekade att tjänstemän kan kungöra anhängiggörandet av planen och lägga fram programmet för deltagande och bedömning till påseende i Storå kommun. Konsulten kommer att sända en kungörelsemodell till kommunen. Enqvist bad om att jaktföreningarna ska uppges som berörda parter i programmet för deltagande och bedömning. Han konstaterade ytterligare att planutkastet för Lakiakangas för närvarande är inofficiellt framlagt.

Myndighetskommentarer

Österbottens förbund, Pirjo Niemi

Bild 3 av utdraget ur landskapsplanen (landskapsplan fastst. 2010) måste ändras så att kusten syns på kartan. Dessutom får det inte finnas några andra utmärkningar på kartutdraget än planeringsområdets gräns. Det som lagts till ska även åtminstone beskrivas i bildtexten (i sin nuvarande form kan man inte känna igen landskapsplanen på bild 3). Därefter kan det inkluderas en separat karta över de andra vindkraftsprojekten på ett större område, där inte bara projekten i Ömossa och Uttermossa visas, utan även havsvindprojekten utanför Sideby och Kristinestad, Lappfjärds- och Lakiakangasprojektet vid Korsbäck samt projektområdena i Bergö och Västervik på fastlandet. Niemi konstaterade att de sammanlagda konsekvenserna av vindkraftsparkerna betonas särskilt i detta projekt.

Etapplandskapsplan 2 är i förslagsskedet. I PDB finns en karta från utkastskedet som måste uppdateras till förslagsskedets karta. I förslaget har inga elöverföringsförbindelser presenterats. Även i utdraget ur etapplandskapsplanen måste strandlinjen synas för att man ska få en bättre uppfattning. I förslaget till etapplandskapsplan 2 finns planeringsområdet i den södra delen av tv-området Ömossa-Norrviken. I etapplandskapsplanens avgränsning har tv-området minskats från Kallträskhållet på grund av ett fiskgjusbo. Beskrivningen av etapplandskapsplanprocessen måste uppdateras i texten till programmet för deltagande och bedömning. Landskapsförbundet har fått utlåtanden och påpekanden angående förslaget till

etapplandskapsplan 2. I dem ingår kommentarer om att fritidshusen vid Sandjärv kommer att vara helt omgivna av vindkraftverk, såvida alla projekt genomförs.

Österbottens förbund har förhandlat om elöverföringsbehoven med Fingrid, och landskapsförbundet anser att det är mycket viktigt att elstationen i Kärjenkoski blir av. Det är också viktigt att synlighetsanalysen även gäller Korsbäck. Allt som allt borde en del uttryck i programmet för deltagande och bedömning anpassas mera till det språk som används inom planläggningen.

Södra Österbottens förbund, Katriina Peltonen

Södra Österbottens förbund har inte något desto mera att anmärka på PDB. Det verkar som om konsekvensbedömningen utförs på ett kvalitativt sätt.

Punkten gällande etapplandskapsplanen bör kompletteras med landskapsstyrelsens mötesdatum och beslut samt paragrafen om inkludering av planeområdet. Etapplandskapsplanen godkänns av landskapsfullmäktige. Även Södra Österbottens förbund anser att det är viktigt att bedöma de sammanlagda konsekvenserna, särskilt för fågelflyttningen.

Österbottens museum, Pentti Risla

Landskapsmuséet anser att en komplettering av fornlämningsinventeringen är nödvändig. Risla lovade att ge instruktioner om inventeringens noggrannhet och om avgränsningen av inventeringsområdena separat till MKB-ansvarige Mattias Järvinen. I fråga om den byggda kulturmiljön hänvisade Risla till landskapsförbundets åsikt, dvs. fotomontage bör göras särskilt i riktning från områden av landskapsintresse. Risla ger även utlåtanden om arkeologi på området för Södra Österbottens landskapsmuseum, men Södra Österbottens landskapsmuseum ger utlåtanden om byggnadsarvet.

I och med att de sammanlagda konsekvenserna betonas i myndigheternas ställningstaganden, undrade Mattias Järvinen hur ansvarsfrågan gällande de sammanlagda konsekvenserna ska lösas. Niemi svarade att landskapsförbundet anser att det är mycket viktigt att bedöma de sammanlagda konsekvenserna, särskilt på detta projektområde.

Rantala konstaterade att det är väsentligt för bedömningen av de sammanlagda konsekvenserna att landskapsplanen framskrider till godkännandebehandling.

NTM-centralen i Södra Österbotten

Niina Pirttiniemi, som representerade MKB-kontaktmyndigheten, konstaterade att MKB-programmet kommer att läggas fram till påseende genom kungörelse 10.6.2013. MKB:s möte för allmänheten ska enligt överenskommelse hållas 18.6.2013. Mattias Järvinen framförde till Pirttiniemi att det i kungörelsen borde betonas att mötet är ett möte där MKB-programmet presenteras och där man även presenterar projektets tekniska planering och ger information i anslutning till planläggningen.

I fråga om naturskyddet påpekade Kyröläinen att vindkraftsparkernas sammanlagda konsekvenser inte alls nämns i programmet för deltagande och bedömning. En behovsprövning för Naturbedömning görs i MKB-skedet och om den ska göras ett omnämnande i kommunernas beslutsfattande senast i samband med att man fattar beslut om planen. Kyröläinen hade ännu inte kunnat bekanta sig med MKB-programmet och hade därför inget mera att tillägga i fråga om naturskyddet denna gång.

Pirjo Niemi berättade att man i samband med utarbetandet av landskapsplanen har gjort en Naturabedömning för 12 områden som ligger närmare kusten. Ömossa-Norrviken är dock ett område för vilket man inte behövde göra en Naturabedömning. I etapplandskapsplanen bedöms konsekvenserna för varje projektområde. Dessutom berättade Niemi att miljöministeriet, NTM-centralen och Österbottens förbund kommer att förhandla om Naturabedömningarna den 12.6.2013: Svarar de gjorda Naturabedömningarna på alla öppna frågor?

NTM-centralen i Södra Österbotten, Eva Sund-Knuuttila

Projektet är ett regionalt betydande projekt som förutsätter en beteckning i landskapsplanen, och därför kan man inte gå vidare med planen på kommunnivå förrän landskapsplanen har framskridit. Vid bedömningen av de sammanlagda konsekvenserna ska ingå åtminstone projektet i Ömossa för vilket det redan finns en delgeneralplan, liksom även projektet i Uttermossa som är långt framskridet, samt projektet i Sideby och Lappfjärd-Lakiakangas. I bedömningen av de sammanlagda konsekvenserna ska ingå åtminstone konsekvenserna av elöverföringen och trafiken samt konsekvenserna för naturen och landskapet.

Myndigheterna känner inte till de preliminära utredningar som gjorts för projektet och därför kan de inte ta ställning till om de är tillräckliga i detta skede. Även specialtransporternas rutter borde beaktas i konsekvensbedömningen. I fråga om buller kan man inte bara hänvisa till riktvärdena för medelljudnivån i statsrådets beslut, utan man bör även beakta de lägre planeringsriktvärdena i miljöministeriets anvisningar om planering av vindkraftsutbyggnad. Man bör även fästa uppmärksamhet vid bullerkonsekvenserna för rekreationsanvändningen. Antti Hakola, som är expert på grundvattenområden, hade påpekat för Sund-Knuuttila att projektet finns utanför grundvattenområdena, men om områdesavgränsningen ändras väsentligt under processens gång kan det innebära att projektet placeras nära grundvattenområdet Kärjenkoski. Den förberedande utredningen har betydelse för planläggningen ifall den innehåller investeringskalkyler, eftersom man i planläggningsarbetet ska bedöma samhällsstrukturens lönsamhet.

Ari-Pekka Laitalainen konstaterade att även hans ståndpunkter kommit fram i Eva Sund-Knuuttilas anförande. Laitalainen betonade dessutom att de olika projekten bör samarbeta kring elöverföringen, annars kan konsekvenserna vara betydande.

Rantala konstaterade ytterligare att det pågår en nationell utredning om landskapsområdena och att ändringar i projektområdets avgränsning borde beaktas även i detta planarbete. Ytterligare uppgifter om projektet fås från Annukka Kuoppala vid ProAgria. Ett infomöte om projektet hålls på Österbottens förbund 6.6.2013.

5 Fortsatta åtgärder

Det konstaterades att en arbetsöverläggning ska ordnas innan planutkastet läggs fram till påseende, enligt uppskattning i december 2013, efter att MKB-beskrivningen har blivit klar. Vid arbetsöverläggningen går man igenom gjorda utredningar och landskapsplanernas status.

6 Övriga ärenden

Inga andra ärenden togs upp.

7 Mötets avslutande

Mötet avslutades kl. 11.30.

PM sammanställdes av Johanna Närhi

Distribution De närvarande

För kännedom Joakim Ingves, Kristinestad
Jan Wikström, Österbottens förbund
Ann Holm, Österbottens förbund
Antti Saartenoja, Södra Österbottens förbund
Sirpa Korhonen, UPM-Kymmene Oyj
Jakob Kjellman, FCG Design och planering Ab
Johanna Harju, FCG Design och planering Ab